

Zlevnění elektřiny je zapovězené téma. Brusel stojí na straně Němců

- CZ24 News | 31. října 2022

EU: Nejstěžejnější zásahy do fungování unijního trhu s energiemi, které by mohly významně srazit cenu elektřiny, jsou zdá se v evropských orgánech stále zapovězené téma. A to ačkoliv šéfka Evropské komise Ursula von der Leyenová slibovala reformu cenotvorby, kdy ceny elektřiny určuje zemní plyn, jako velmi reálnou. Nyní se stále více ukazuje, že komise je na straně Německa, které cenové stropy pro plyn spalovaný v elektrárnách odmítá. Více než polovina unijních států, které po stropích volají, zůstává nevyslyšena. Rozhodnout se podle dosavadních plánů má definitivně do konce listopadu.

Zastropování ceny plynu pro elektrárny požaduje patnáct států EU. Mezi nimi Francie, Itálie a také Česko. Ministr průmyslu Jozef Síkela i další jeho kolegové opakovaně poukazují na to, že EU musí připravit nouzové nástroje, jak mít ceny energií alespoň částečně pod kontrolou, a to i přesto, že ceny plynu, a tím pádem i na něj vázané ceny elektřiny, nyní poklesly.

Odpůrci cenových stropů jsou naopak Nizozemci a Rakušané, nejvíce však celou diskusi dlouhodobě nabourávají Němci. Právě oni mají největší problém s celoevropským řešením na principu, jaký již uplatnily Španělsko a Portugalsko. Tzv. Iberská výjimka znamená zastropování cen plynu pro výrobu elektřiny a považuje se za nejméně drastický zásah do fungování trhu. Španělsko a Portugalsko si výjimku u EK vyjednaly v červnu a uplatňovat ji začaly od poloviny července. Opatření vede k zastropování cen plynu využívaného při výrobě elektřiny na 40 eur (asi 980 korun) za MWh. Cenový strop po šesti měsících začne stoupat o pět eur za MWh měsíčně až na 70 eur za MWh. Eventuální rozdíl mezi stropem a skutečnou cenou na trhu dorovnává elektrárnám stát.

A na straně Německa je i Evropská komise, která se konstruktivnímu plánování zastropování dlouhodobě vyhýbá i přes četné a opakované žádosti členských států. Zatím plánuje zavést jen tzv. dynamický cenový limit pro obchodování na stěžejní plynové burze TTF v Nizozemsku. Mechanismus má zabránit příliš velkým výkyvům v obchodování, tedy nemělo by docházet k tomu, že cena se dostane z určeného pásma a příliš „uletí“.

Němci, kteří se dostali do silné závislosti nejen na ruském plynu, se zavedení stropu bojí. Vzhledem k této závislosti by je stanovení limitních cen bolelo a na kompenzace by vydali vysoké částky z rozpočtu. Stejně tak odmítá i komise argumentují nárůstem spotřeby plynu, což jde proti plánům na plynové úspory.

Právě Německo má kromě závislosti na plynu velkou i jeho spotřebu. Téměř každá druhá německá domácnost topí plynem a kolem 80 procent spotřeby tepla je stále pokryto spalováním zemního plynu a ropy. Co se týče elektřiny, v plynových a paroplynových elektrárnách je nyní elektrické energie [vyráběno](#) zhruba deset procent.

Hlavní argumenty komise, proč stropy na plyn nezavádět, jsou jednak zmíněné plýtvání plynem, pokud bude levnější, stejně jako ztráta smyslu zavedení stropu vzhledem k tomu, že cena plynu nyní klesá. Uvažovaný strop byl 100 až 120 eur za MWh, tedy zhruba jakou současná cena plynu na trhu. Zcela nic ovšem nezaručuje, že na takových hodnotách zůstane.

Cena zemního plynu na trhu je v těchto dnech paradoxně nejnižší za celý rok. Evropa se snažila před zimním obdobím zajistit dodávky zkapalněného plynu a naplnit zásobníky, teď dochází k dříve

nemyslitelnému stavu, kdy tankery naložené LNG nemají plyn kde vyložit. Přetlak spolu se zatím mírnou zimou tak tlačí cenu dolů. Už za pár týdnů, kdy spotřeba plynu s chladnějším počasím začne růst, však může být mnohem hůř. I trhy zůstávají nadále obezřetné, kontrakty na příští rok jsou stále poměrně vysoké.

Velkoobchodní cena plynu s dodáním na příští měsíc se nyní pohybuje na 110 eur za MWh, kontrakt na příští rok je pak za 150 eur. Před rokem se cena plynu v Evropě nacházela těsně pod 30 eury a před dvěma lety se pohybovala kolem 15 eur za MWh. Zvyšovat se začala už loni na podzim, což byla reakce na evropskou energetickou politiku EU, která tlačí na rychlý odklon od fosilních paliv bez adekvátního řešení. Další citelný růst cen se dostavil po ruské invazi na Ukrajinu v únoru.

[ZDROJ](#)